

Second Yom Tov and Halakhic Methodology

The question whether two days of Yom Tov should still be celebrated outside Israel is not a new question, but here I would like to present two giants of Halakhic thought who have dealt with the question in modern times. The first is Rabbi Yisrael Moshe Hazzan

¹ and the other is the current chief rabbi of Netanyah, Israel, Rabbi David Haim Chelouche (b. 1920).

In 1855 Rabbi Hazzan published a book called *The Sanctity of Yom Tov*. In the book he argues bitterly against those who wanted to change the practice of celebrating two days of Yom Tov, but towards the end of the book he alludes to a possibility of doing so, if it is done in the right manner²:

I will say without fear that if we [the rabbis] were able to convince people to follow our rulings on important issues...we should have convened in one place the great scholars from all over the globe, they should be knowledgeable in Talmudic studies and Halakha, act with reverence, and understand worldly matters and the needs of the community. These sages should discuss practices [which should be changed] because they cause animosity, or shame, or great loss, or suffering. These outcomes vary based on the place and time, as well as the severity of the prohibition [biblical or rabbinical]... these matters are very relevant to the businesses and livelihood of many Jews...Indeed it is necessary to find ways to permit things which people are not keeping or which they cannot keep... many great rabbis, each of whom was one in a generation and whose word is law for us followed this path, trying to justify the practices of their communities or provide remedy when needed... when I spoke with the head of the Beth Din in the Galilee... he was crying, and he said to me... I will travel all over the world to sign up rabbis for this cause. Is there a greater cause than that? ...we should not be like the fools who do not feel the pressing needs of the changing times... but rather like the true scholars who want to help their communities, even if it means closing their eyes to some details, and using some rules which the rabbis taught us such as... “we cannot demand that everyone will be extremely pious”... the most important thing is to guarantee that people will remain within the fold and will not abandon religion... this was the leadership style of all the great sages from the day our forefathers’ feet stood at Mount Sinai... because the sages who understand the methodology of

Halakha know the way of angels, the pleasant manner of leading the people with patience and reverence, overlooking some details in order to make everyone a righteous person...

Rabbi Hazzan suggests that a general assembly of great rabbis who are not only masters of Talmud and Halakah, but also of civility, general studies, and who possess a thorough understanding of current events, would be able to have legislative powers and to change cumbersome practices. He stresses again and again that the leaders must work for the spiritual, emotional, and financial well-being of the community, and that they should seek to be lenient and not strict. It is also clear from his heartfelt words that he considered all Jews to be part of the community, unlike the approach of some Halakhic authorities today who preach only to the choir and consider the rest of the nation non-religious.

Almost a hundred years after rabbi Hazzan's book was published, Rabbi David Haim Chelouche, who has witnessed the amazing progress in transportation and communication, writes in his Hemda Genuza³:

Today tens of thousands of Jews travel each year from Israel abroad and vice versa by air. They meet each other on the second day of Yom Tov. On that day the Israelis work as usual, and on the eighth day of Passover they would also eat Hametz, while the tourists pray festive prayers, say Kiddush and make a second Seder. If all the great scholars in Israel would have gathered together they could have nullify the practice of two days of Yom Tov for the following reason:

The main reason for the practice does not exist since the calendar is known to all... most rabbis are not familiar with all the complex calculations but follow the printed or online calendars... even a royal decree [against calculating the calendar] could not prevent people from finding out the exact time and date of Jewish holidays, thanks to the advanced technology which reaches every corner of the world...

Rabbi Chelouche goes on to explain that since the practice of keeping two days started because of a doubt regarding the exact dates, once the doubt is clarified any Rabbinical court can override the practice, and there is no need, as some claim, to wait for the Great Beth Din of Jerusalem to be reestablished.

He concludes, however, that there is little hope that the rabbis will rise to the task: because of our many transgressions people do not obey the leading Rabbinical courts... today's scholars, some are engaged in abstract discussion and are not interested in practical Halakha, while others just copy the words of their predecessors. Some seek to be always strict while others only search for lenient opinion.

This reminds me of the lamentation of the poet: "how did the light of Halakha die? The Talmud became bereft, who can understand?"

The nation is split and polarized and observant Jews cannot agree on what is Kosher and what is not [so it seems] that we will keep the practice of second Yom Tov until the coming of Mashiach.

It is clear that Rabbi Chelouche believes that the practice can be overturned. What he gave up on is the ability of the rabbis to get together and provide real solutions to the problems of the whole nation, not just to the narrow factions which follow each rabbi.

Finally, regarding tourists who come to Israel during the pilgrimage holidays, says rabbi Chelouche:

Those who come to celebrate the holidays in Israel, even if they are planning to return... should keep only one day regarding prayers and Tefillin. They should avoid work, travel, and eating Hametz on the eighth day of Passover.

I do remind the readers here that according to rabbi Chelouche, and as I had explained previously in the Daily Halakha, using electricity on Yom Tov is allowed. Even those who do not usually follow this ruling could do so on the second Yom Tov in Israel.

Conclusion:

In the time which passed since Rabbi Hazzan's and Rabbi Chelouche's writings, the necessity of addressing the question of two days of Yom Tov has become clearer and clearer. It is only a symptom of the unwillingness of the rabbinic establishment to join forces and make the world a better place, even for observant Jews.

We join Rabbi Hazzan and Rabbi Chelouche in prayer that the people will be able to convince the rabbis in the urgency of this and other problems, such as women who are refused their Jewish divorce, the exorbitant prices of Kosher food, corruption, embezzlement, and harassment in institutions and congregations and many more. This should not seem so impossible, since thorough reading of the Halakhic literature will reveal that whenever the rabbis realized that they are facing a serious problem, they were able to provide a solution.

It is hard to tell what would the solution be but there are several options. One is to consider the second Yom Tov a doubt-based practice and declare that it is no longer valid. Another option might be the creation of a legal loophole which will allow people to keep only one day worldwide without uprooting the practice. One loophole could be considering ownership, even partial or timeshare, of real estate in Israel as living in Israel. Another is expanding the religious boundaries of Israel to the diaspora, with the exception of certain regions, for example the sub-Saharan. In this manner there will still be areas where two days are observed. There is also the possibility of the rabbis recommending that people will observe one day privately but two days publicly, thus bringing change gradually and not overnight.

There is no doubt, however, that when that moment arrives, and the rabbis convene for the first time in many centuries to provide a solution which unifies and helps the nation, rather than to deepen divisions and stratification, we will know that we are one step closer to the coming of Mashiach.

Shabbat HaGadol, Gadol HaShalom

---

¹ R Hazzan was born in Smyrna, Turkey, in 1808 and passed away in Sidon, Lebanon, in 1865. He served as the chief rabbi of Rome, Corfu, and Alexandria. He was a polyglot and a philosopher, a prolific author and a defender of traditional Judaism.

² רבי ישראל משה חזן, קונטרס קדושת יום טוב, עמ' כו:א-כו:ב: אבל אני אמרתי ואומר ואדבר כנגד מלכים ולא אבוש, שאם היינו מועילים שהיו דברינו נשמעים בכמה ענינים חמורים בענינים שהם מטבע הישראלי... אז ודאי היה מן הדין להתאסף אל מקום אחד גדולי חכמי ישראל שבכל חלקי הכדור. הגדולים בחכמת התלמוד והדינים וביראת חטא ובידיעת העולם ובצרכי השעה ולישא וליתן בכמה דברים שיש בהם משום איבה ושנאת הבריות, או דברים שיש בהם משום גדול כבוד הבריות, או משום הפסד מרובה או משום שעת הדחק, לפי שנוי המקומות ושנוי העתים. וכמה שבותיים בפרטי מלאכות רחבות ועסקים גדולים הנוגעים לחלל לבן של ישראל המטופלים בבנים בארץ לא להם ואינם יכולים לפשוט ידיהם בכל מלאכה וחכמה לצאת ידי חובת פרנסתם... וכאלה רבות לפי צורך השעה וצורך הזמן...

כבר עלה בדעתי לקבץ אותם בקובץ אחד והיו לאחדיו ביד הקורא... ואעידה לי עד ודיין אחד קדוש אביר הרועים מריה דארעא דישראל בארץ הגליל... והוא הרב נר"ו זלגו עיניו דמעות וכה השיב אלי: מר יתעסק בחיבור הנחמד הזה ויאסף לכל המחנות... ואני אקדיש עצמי וארכוב אניות ואפנה לסובב נתיבות כל בתי דיני ישראל למקומותם למען יבואו על החתום. היש חשק נפלא לטובת עמנו יותר מזה שבאמת ובאמונה לבנו בקרבנו המס ימס למים לבקש תרופה למחלה כל מה שביכולתנו, ולא כאיזה טפשים שבדעתם שאין אנו מרגישים בצורך הזמן וצורך השעה... [אלא] כחכמי ישראל המובהקים שהם באמת רועים נאמנים... להשתדל להנחילם שני עולמות...

ואפילו באיזה פרטים לסגור עינינו ולהשתמש בכמה כללים טובים שהורונו רבותינו ואבותינו... "מוטב שיהו שוגגין"; "לאו כולי עלמא דינא גמירי"; כל ישראל בחזרת כשרים הן"; אי אפשר להוכיח לסוף ישראל להיות חסידים" וכאלה רבים כדי שלא יצאו לתרבות רעה... זאת היתה הנהגת רבנות ישראל מיום שעמדו רגלי אבותינו על הר סיני עד היום הזה... כי חכמי ישראל הבקיאם בדרך ההוראה וכל מקראיה יודעים מלאכי השרת הדרך הנחמדת להנהיג את העם בסבלנות וביראת ה' ובדרכים של "כסהו בלילה" כדי לזכות את ישראל...

רבי דוד חיים שלוש, חמדה גנוזה, חלק ב', סימן נו, יא-יד: לפי זה בימינו שמדי שנה נוסעים רבבות מארץ ישראל לחו"ל ומחו"ל לארץ³ ישראל במטוסים, ונפגשים אלו עם אלו ביום שני של יום טוב, ליושבי ארץ ישראל **יום חול** במלאכה, ובאכילת חמץ בשמיני של פסח, ולתיירים מחו"ל יו"ט בתפלת יום טוב, וקידוש היום, וסדר ליל פסח כבלילה הראשון,

אילו היו מתכנסים כל חכמי התורה או רובם שבארץ ישראל לבטל **מנהג-תקנה**: יום טוב שני של גלויות, היו יכולים מהטעמים הנ"ל: שעיקר מנהג יום טוב שני אינו קיים, כי הכל בקיאין בקביעה דירחא, והחשש דזימנין גזרה מלכות... היה כוחו יפה בימי התלמוד... אבל בדורנו רבני קהלות רבות בעולם אינם יודעים בחודשים לא חסר ולא מלא, גם בלי גזירת המלכות, ושומרים את מועדי ישראל בזמנם רק על פי הלוח העברי המודפס, או דרך כלי התקשורת המפותחים שדרכם אפשר להעביר את מועדי ישראל לכל אתר שבעולם...

הא דדבר שמנין אף שבטל הטעם גזרה לא בטלה דוקא כשהדבר נאסר מכה ודאי ולא היה אז שום אופן וזמן שיהיה מותר, אבל דבר שבשעה שנאסר לא היה אלא מטעם ספק... אם בטל הטעם והספק **מותר** ואין צריך מנין אחר להתירו. וכל שכן בשני ימים טובים שבקיאין בקביעה דירחא

אלא שמפני חטאינו אין בימינו כח בית דין של חכמי התורה העומד בראש העם אפילו כיפתח בדורו שכל העם יציית להוראותיו. חכמי ישראל הגדולים שבדורנו, אלה עוסקים בפלפול ולא עוסקים לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, ואלה מעתיקים דברי הפוסקים. אלה הולכים אחר המחמיר ומהם מחפשים את הקולות ונתלים במיקל. כדברי המקונן:

ואיכה חשכה אור ההלכה, והתלמוד כמו גלמוד, מי יבונן?

והעם מפולג מן הקצה אל הקצה, ושומרי התורה מתגודדים אגודות אגודות בכשרות המאכלות, ויום טוב שני ימשיך לנהוג עד בוא גואל צדק במהרה בימינו אמן.

...העולים לחוג את מועדי ישראל בארץ ישראל, אפילו דעתם לשוב לחו"ל, כיוון שיש מחלוקת הפוסקים בזה, ינהגו יום טוב אחד בלבד כמנהג

בני ארץ ישראל, בברכות ותפלה ותפלין... אבל לענין מלאכה ונסיעות ואכילת חמץ בשמיני של פסח ינהגו כאילו הם בחו"ל (כל ההדגשות במקור).